

Вѣстникътъ излиза дваждъ: на 1 и 20 а притурката, — еднждъ: на 10 число всѣки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА.

Koechlin Schwartz

Даваннето помощъ на страждущитѣ и спасяването живота на умирающия сж едно отъ най главнитѣ добродѣтели на всѣки чловѣкъ, особено на християнина. Тъзи добродѣтель става толкова неощнима, болкоко тя е повече мжчноиспълнима; колкото изисква повече рискъ даже на живота. Това когато е тава, каква голѣма признателностъ се дължи на г-жа К. Schwartz, която първа въ Франция има идеята да уреди едно дружество, за даване помощъ и огледвание раненитѣ въ войнитѣ!

На това дружество прѣдседателката и учрѣдателката е г. К. Schwartz — *Француския червенъ кръстъ*. Това дружество се състои отъ жени охотници, които въ време на война сж длъжни да служатъ на войската, като я слѣдватъ всѣждѣ. Подвижни болници, лѣкарства, носилки, кровати и всичко каквото е необходи-

мо за пригледвание на болнитѣ, това дружество ги приготвява отъ мирно време а се счита едно отъ най-богатитѣ филантропически учрѣждения въ Франция.

Но помощта на това дружество се простира още по-нататѣкъ. То дава щедри помощи и на вдовицитѣ на по-долнитѣ офицери и унтеръ-офицери и влобще на убититѣ въ войната.

Освѣтаъ подвижнитѣ болници, това дружество учрѣждава и болници въ крайграничнитѣ градове или села. То е припознато отъ министерството на войната и е клонъ отъ санитарната служба на войската.

Въ време на войната само това дружество е международно и припознато отъ женевската конвенция. За това всѣки раненъ, безъ разлика на народностъ, за францускитѣ жени е братъ и му се дава еднаква съ французина помощъ.

Г-жа К. Schwartz земà живо участие въ

K. Schwartz

всичко що се отнася до женското движение и напредъкъ. Тя бѣше почетна прѣдсѣдателка на международното събрание на женитѣ въ 1888 г. Нейнитѣ услуги сж оцѣнени чрѣзъ награждаване съ медала на кавалеритѣ. Тя всецѣло е прѣдадена къмъ дѣлото, което е предприела и за това се ползува съ особена репутация на всѣкъдѣ. Нейния примѣръ заслужва да поддръжаваме и ние българитѣ, които имаме прѣсни въ памѣтѣта си Сърбско-българската война, както и невъзможността на нашитѣ санитарни учрѣждения да даждѣть помощъ въ войната на раненитѣ ни братия, синове и бащи. Нека учрѣдимъ и ние подобни дружества, които отъ мирно врѣме още да се приготвѣтъ за свѣщенната длъжностъ, която ще се изпълни въ войната. Да приготвимъ още отъ сега каквото е необходимо за единъ раненъ или боленъ за даване първи помощи, лѣкарства, дрѣхи и пр. нѣща които въ врѣме на войната не можѣтъ тъй лесно да се приготвѣтъ, ако нѣма отъ мирно врѣме каква годѣ една организация. Нека най-сетнѣ това дружество не забрави да даде помощъ и на семействата на убититѣ въ войната, съ снабдяване лѣкари, лѣкарства и всичко отъ що ще се има нужда за поддръжане здравнето на болния. Грѣхота отъ бога е съпругътъ или бащата на една която и да е да е падналъ като герой въ бойното поле за защита и слава на отечеството, а пъкъ тѣ да сж останжли, слѣдъ неговата смъртъ, въ произвола на съдбата, като се принуждаватъ не само да обтегнатъ ржката си за просия, но да бѣждѣтъ принудени често да рискуватъ и честѣта си уви! Младештѣта на новото поколѣние, която трѣбва да е възпитана съ идея на самопожертвование за полза на отечеството, какво впечатление ще получи отъ подобни примѣри и отъ какво геройство ще бѣде внушена въ минутата, когато отива въ явна жертва за олтара на отечеството! Дали мизерията, която очаква семейството му—майка му, дѣщеритѣ му и пр. нѣма да го поколебае именно тогова, когато най-малкия исъръ на колебание отъ геройството пагубно ще дѣйствува за участѣта, може би, на цѣли войски? А пъкъ какъвъ ще бѣде неговия ентузиазмъ въ тия моменти, когато ще е уверенъ за сигурността и бѣдщето на семейството му!

Ето защо съставянето на подобно едно дружество унасъ въ единъ отъ главнитѣ градове и сгрупиранието на женитѣ въ едно за да-

ване помощъ въ подобни случаи, ние намираме, че ще бѣде едно отъ най-големитѣ благодѣяния, които може да направи една жена. Това стои по-горѣ и отъ разни други дружества, които иматъ единичка цѣль—помаганне бѣднитѣ. Самъ Исусъ Христосъ казва: «никой нѣма по-голяма любовъ отъ тази, што да положи нѣкои душата си за ближния си» (Іоан. 15; 13) и пакъ другѣдѣ казва, че втората заповѣдь еднаква съ първата (да обичашъ Бога) е да обичашъ ближния си. А кой е ближния, също е обѣснено въ Евангелието (Лук. гл. 10 30). Дано нашата молба се оцѣни надлѣжно и не слѣдъ много видимъ съставянето на подобно едно дружество, което е отъ голѣма важностъ и значение.

Плутархъ*) за брака.

Трѣбва да се исповѣда, че пръвъ Плутархъ въ своята прочута *Нравственностъ* е поставилъ истинскитѣ основи на нравственото и духовното между съпрузитѣ съгласие. Пръвъ великий Херонийски етнологъ, като съвѣтѣва на съпруга и неговата другарка да почитатъ взаимно светостѣта на брачния съюзъ, изисква, што всячко по между имъ да е общо: добритѣ нрави, идентѣ, а и богатството; той изисква толкова тѣсно да бѣждѣтъ свързани помежду си съпрузитѣ, што да съставляватъ едно само същество, *два тѣла съ една душа*. Съпругата по възможности да отбѣгва всѣки недостаткъ, който обнаружава повече грозотата и ѣж прави по-отвратителна, а да усвѣршенствува добродѣтельта, която прави да цѣвти по лицето ѣ безсмъртното цвѣте, *душевната хубостъ*; при това длъжна е да прави тая добродѣтель твърдѣ привлекателна, да мълчи, когато мжжѣтъ се сърди, а да му говори съ сладостъ, когато той пазн продължително мълчание.

Същия Плутархъ, за да подготви жената къмъ осществление божнето ѣ прѣдзначение, оглашава ѣж съ дѣйствително мѣдри и нравствени назидания. Слѣдъ брака той изисква, што мжжѣтъ да продължи образованието на другата си половина, като самъ той изпълнява тая висока длъжностъ. Съпругътъ да бѣде за другарката си живъ, тъй да се каже, примѣръ на добродѣтель и честь; чрѣзъ своето влияние и умно управление придружавани отъ снисходителна благостъ, да ѣж направи да се отрече и да остави глупавитѣ и лекомисленнитѣ расположения, а като пръвъ той самъ се изучи и исчерпи, както пчелата отъ всички благоуханни цвѣта—разни многополезни познания, да прѣдава на жена си да вкусва отъ тѣхъ най-вкусния и най-чистия медъ. Плутархъ като споменува имената на бащата майката и брата, съ които Андромаха наричала

*) Плутархъ, прочутъ грѣцки историографъ и философъ отъ Херонна на Беотия, родилъ се въ 50 г. сл. Хр. и умрѣлъ на 70 год. възраст.

Хектора, казва че за съпруга голѣма честь е да се нарича отъ жената си учител по художественитѣ и високитѣ науки.

Тогава жената ще бѣде достойна за оцѣняване и обичъ отъ страна на мъжа си, ще се отрече отъ мизернитѣ и нищожнитѣ увеселения и ще прѣзрѣ всичкитѣ прѣдрезждѣци и суевѣрия.

Чрѣзъ учението духътъ ѝ ще се изпълни отъ прави мисли, които ще изгонѣтъ заблудителнитѣ и своенравнитѣ ѝ желанія, въ които повечето жени сж пълни. По такъвъ начинъ жената ще се украси съ учение, което ще ѝ бѣде по-малко расточителностъ, нъ по-скжпоцѣнно, отколкото драгоцѣннитѣ камъни и барени рокли.

За да даде великий етикологъ своитѣ брачни назидания, нѣмаше освѣнъ да испита другарката си Тимоксена, на която високій и великий духъ умѣяла длѣжноститѣ на тоя свѣтъ и се надѣвала за вѣчния животъ. Да се не заблудяваме обаче: Плутархъ билъ човѣкъ, та затова не е било възможно, щото неговитѣ и най-прѣмждри принципи и свѣсти да се наложѣтъ и да бждѣтъ изпълнявани отъ всички; трѣбвало да се появи — както и се появило сжщеврѣменно съ него — християнското учение, което съ божията си сила, Евангелието, на което човѣкоопасителното учение съврѣменно съ Херонийския философъ, раздухало по цѣлия свѣтъ свещенния джхъ на свободата и невинността и отгървало жената отъ развалената атмосфера, гдѣто до тогава живѣла. За това то съставлява за насъ християнетѣ, неисчерпаемъ источникъ на всѣкаква нравственностъ и щастие, заключавано въ божнето начало «любите другъ друга!»

С. М.

Богата или бѣдна?

(Отъ Мишеле).

Нѣка да е добра, довѣрчива и съ младо сърдце. Това стига, останжлото е малозажно.

Нѣка за днесъ вече да се позанимаемъ съ толкова интересния въпросъ на богатството. Не ми се случило до днесъ да видѣж дъщеря богата, която да е станжла сладка и добра съпруга. Почти всичкитѣ тагивато, отъ другия още день на свадбата имахж претенции безконечни, за разсипническо живѣние, беспѣлно и празно надминуѣще винжги прихода на зестрата имъ. И така зетгтъ, който отъ деня на свадбата си, вѣрваше, че се е вече забогатилъ, намира се въ дѣйствителностъ бѣденъ и принуденъ да прибѣгне къмъ разни прѣдприятия за печалби, за да отговори на разноскитѣ, които му се възложили отъ богатото бракосъчетаніе. Та за туй азъ исказахъ прѣди много врѣме още аксиомата, която се удостовѣрява все повече и повече съ това: «Ако желаете, да бждѣте бѣденъ, оженѣте се съ богата жена»

И има по-голѣма още опасностъ отъ това. Вне самичкжъ рискувате да се погубите, да изгубите навицитѣ които ви направихж какъвто си сте; които

сътворихж въ васъ това, което чувствувате. Съ това нѣщо, което повечето го сжтатъ като добра свадба, мжжгтъ се измѣнява на робъ тѣй да се каже на жената, която е единъ видъ съпруга царица и нищо повече.

Една най-хубава вдовица съ много добро сърдце и много любима казваше на единъ разумеш човѣкъ, когото въ дѣйствителностъ съчувствуваше.

— Господине! Азъ имамъ петдесетъ хиляди лири приходъ, навиги много мирни, много правилни и не обичамъ многото забавления. Азъ Ви обичамъ и желяж да бждж Ваша съпруга. Вне сте наши старъ приятель, знаете ли да пмамъ азъ недостатѣци?

— Има само единъ недостатѣкъ, Госпожо; Вне сте богата.

* * *

Прѣстжпление ли е прочее, богатството? Не. Нъ съпругата, която е по-богата отъ мъжа, нарѣдко става причина за доброто живѣние. Тя ще иска да възложи навицитѣ си, начина на живота си, а безсжзнателно, и мислитѣ, и идентѣ си. Сладкото сливание на живота на съпругитѣ не става правилно подъ тагива условия.

Въобще разликата не само по-богатството, но и по възпитанието и общественото положение не трѣбва да е голѣма, безразлично е това дали мжжгтъ или жената прѣвъсходствува. Колкото повече стжпала има една да възслѣзе, за да стигне до другия, толкова по-мжчно е тѣхното заедно живѣние. Изисква се много врѣме и голѣмо търпѣние и извъсредно искусство — нѣщо което мжжгтъ не го притѣжава много.

Мжжгтъ по нѣкога се възхищаватъ отъ нѣкоя селянка, която прилича на цвѣте по-хубостъ и добрина, той се оженва съ нея, защото още се намира послушна, кротка, сладка, най-последъ достопокланяема. Но той съ това оженване прави грѣшка, защото за да се споразумѣе съ нея, срѣща много прѣчки. Тя ще се мжчи повече отъ силата си да разбере, за да се ползува отъ думитѣ ви. Но това е невъзможно. Тя се оставя съсѣмъ на сжждения на мъжа си когото оставя самъ да се бие въ живота — нѣщо което не е цѣлѣта по брака.

Но при всичко това тя не е глупава. Тя може би да е остроумна и развита за сферата си. Ако тя се оженваше съ нѣкой работникъ, то би била щастлива, а дъщерята ѝ, облагородена нѣкакъ, би се омжжвала съ единъ мжжъ поне съотвѣтствуци съ кръга ѝ. Азъ не вѣрвамъ, че таковато положение на работитѣ ще се продлжи още. Обществениитѣ классове, както и плѣмената всѣкидневно се сливатъ и постепенно ще паднжтъ всичкитѣ тия стари сѣнки прѣзъ всесилния въобще господаръ и владѣтель на равенството, сирѣчь, любовѣта.

Двѣ думи по правянито на лицето.

Незнаемъ, дали до сега е писано нѣщо по лустросвание на лицата у женитѣ, за туй днесъ написахм нѣколко думи подъ горния надсловъ, като се надѣваме,

че читателките ще да ни простятъ. (Нъ и да е писано не е грѣхота да напомнимъ пакъ).

Въ време на Турското ни робство, нашата Българка незнаеше, какво ще да каже мазание на лицето съ червило, бѣлпло и разни тѣмъ подобни, нъ неможемъ пакъ съвършено да отрѣчемъ, че не се употребяваше отъ никого, които бѣхъ редкостъ и на прѣсти се четѣхъ въ нѣкой по малкъ градъ или село, като носѣхъ лоши имена и се прѣзпрахъ отъ всѣкого.

Въ голѣмитѣ градове, а най-много тамъ гдѣто имаше Гърци, то бѣше на мода, затъ, то е свойствено на тѣхъ, за която мода въ малките градове имаше поговорки, които се пуцаха по адреса на нѣкоя мома, която е направила малко лицето си или пакъ е наждрила коситѣ си, «я ѣж глѣдай, като нѣкоя *филибишка* кокона се бѣлосва». Нашитѣ дѣвойки отъ тогасъ употребявахъ вмѣсто сегашнитѣ «моди», червентѣ книжки отъ цигари, които имъ се прашаха «много здраве» отъ ергентѣ и съ тѣхъ цапахъ лицето си, нъ това не се правеше отъ всички, а само отъ нѣкой и други по «лични» въ селото.

Слѣдъ освобождението ни, ний захваняхме да имаме съобщение съ цивилизования свѣтъ, който не захтеи да ни запознае съ тѣхнитѣ обичай и мурафети, отъ които, отъ едни се усѣщаше нужда, а отъ други не, и тѣ влѣзоха у насъ на мода. Кѣмъ тѣзи послѣднитѣ спокойно можемъ да причислимъ и модата за праване на лицето. Най напредъ захваняхъ да го правятъ хората отъ «висшето» общество, види се за благозвучие е нарѣчено така, или пакъ за разлика отъ простосмъртнитѣ, нъ постепенно съ прогресъ прониква и у «нисшето», намѣри и селскитѣ моми. Цигарентѣ книжки се замениха съ Европата, жедний за злато Евреинъ вмѣки муцуната си на всѣждѣ.

Сега мазането на лицето стана съвършено явно и на мода, и ако нѣкоя не маже лицето си, ще да бжде една %, и се нарича глупава отъ другарките си и се осмива. «Ще чуйте въ нѣкоя затънтена улица, че «Бохоръ» се провиква: тукъ ефтинъ червило и пудра, ефтинъ го дава, и съ своего джамлъче посѣщава и най малкото още и носи хубостъ на нашитѣ моми. Колко лошо се мамятъ тѣ като мислятъ, че мазилката ще ги направи добри, чисти и съ това ще спечелитъ сърдцето на нѣкого! Трѣбва друго нѣщо да направимъ за да бждемъ обични, а не да ставаме на маймунни, защото:

Не братко и сестро гладко лице,

А братко и сестро чисто сърдце!

На ли е просто глупостъ да се мисли, че нашареното лице е въ състояние да привлече нѣкое сърдце?

За бога, не ли е грѣхота да омаскаряваме лицата си?

Ако трѣбваше да бждемъ така съ намазени лица, то природата щѣше сама да ни направи такива, сама щѣше да се погрижи, безъ помоща на «Бохора», за да ни даде такава краска на лицето. Отидѣте въ нѣкое общественно мѣсто, ще видите, че по лицата на момитѣ, на нѣма да збъркаме, ако кажемъ и у женитѣ, цѣли пластове мазилки, което прѣдизвиква смѣхъ и съжаление.

Нѣма да кажемъ за ползата, която ще да ни прѣнеситъ тѣзи мазилки. Почти всичките боп, които служатъ за тоалета на лицата на дамнитѣ сѣ прѣпарати на живака, които временно само даватъ бѣлъ или червенъ цвѣтъ и то ако се употребява извънредно малко и редко, нъ отъ дългото му употребление, той обезобразява лицето, прави го на гранки. Лунички, увѣхва, по него се образуватъ тъмни бакърни пятна и лицето заприлича на Ерусалимска овѣхтяла щамба, нъ само това ли е? Не! Той влияе зле на здравнето, жбитѣ на такива ставатъ черни пзронватъ се и много скоро изиграватъ ролята си и вмѣсто да добиемъ хубостъ, ний повече погрозняваме и безъ време търсимъ жбарь. Освѣтъ до тукъ казаната полза, което ни принася мазането на лицето, нъ често пакъ ставатъ и домашни сценички.

Ако толкова ни се видждѣ грозни лицата, то тои да се употребѣи малко пудра, макаръ и да безцѣлно, а не вече да си цапаме лицата вечерно време съ масъ приготвена съ сиюлюменъ. I. (Hydrgaryrbienlurat cerisivum) и да станемъ причина да се причини нещастие на нѣкоя мишка

Не обвинявайте само женитѣ, тѣй като много и отъ мъжетѣ вече иматъ прибори за пудра, курсети и пр. види се, че всичко сме свършили, а само това е останяло. Нейсе, дано ни вразуми Богъ.

Въ заключение, ний молимъ интелегентнитѣ Български майки и учителките, тѣй като това е вече тѣхно дѣло да обрнатъ върху това особенно внимание!

11 Май 1898 г.

Дѣдо Едуардъ Екимина.

Велинденски разказъ

Отъ Марка-Вовчка.

(Продължение и край).

Тя си дръпна ржката отъ Алексѣя Петровичъ, стана и скоро пзлѣзе на стълбата, отъ стълбата извика кочпаша си, сѣднѣ въ калаяската и заповѣда да кара въ градътъ. Кочпаша помисли, че му се е случило и си покара по пакъ за въ къщи.

— Въ градътъ, при кумѣтъ! по-скоро! вигна Анна Федоровна.

Кочпаша се обърна, погледнѣ я и сетнѣ покара за въ градътъ. Глафира Ивановна и Алексѣй Петровичъ останяхъ като трѣсенати. Първа дойде на себе си Глафира Ивановна, развика се и се облѣ въ сълзи.

Ахъ, Алѣоша, Алѣоша! Каква ужасна жена!

— А менѣ ми домиля! — натякваше самъ на себе си Алексѣй Петровичъ. Това е ужасъ!

— И азъ я придумвахъ! Това не ни е за прощаване! Това не ни е за прощаване! вигаше Глафира Ивановна.

Тѣ, то на себѣ си натякваха за мекосърднето си, то осждаха Анна Федоровна, то се оплакваха отъ докаченията и коворството, и веднага Глафира Ивановна извика: а при всичко това кой надви?»

— А при всичко това ний надвихме! извика Алексѣй Петровичъ.

На душата му отлекнуваше . . . . А между това Анна Федоровна бързо караше, стигна въ градътъ и се спрѣ при стълбата на една сива пепелява дървена кѣщица, съ осемъ прозореца съ зелени капаци къмъ пѣтя съ червенъ, дървенъ, покривъ и двѣ високи бѣли куминя, на които имаше пѣслета. Когато Анна Федоровна пристигна, вѣтърътъ бѣше слабъ и пѣтлитѣ едва се въртяха, едва скриптяхъ. До стълбата седѣше старъ, мраченъ солдатинъ и шиѣше бахнянъ калпакъ.

Той се затече къмъ каляската, щомъ я видѣ, отвори ѝ вратата и помогна на Анна Федоровна да излѣзе; при това той вмѣсто поклонъ мигна на кочпаша, кочпаша си надигна шапката; слѣдъ това отвори на Анна Федоровна вратата за въ стаятѣ. Анна Федоровна бързо прѣмина първитѣ четери стая. Тия стая много си приличахъ една на друга: голѣми, високи, съ бѣли стѣни, край стѣнитѣ наредени единъ до други столови съ тънки крачка; срѣдъ стаята трѣкаляста маса, на срѣдъ таванътъ висѣше кафеузъ съ птички. На всѣкъдѣ много миришаше на смола и тютюнъ. Петата стая бѣше най-голѣма отъ всичките и облепена съ жълти книги; въ нея имаше двѣ маси съ извити крака, единъ диванъ съ високъ грѣбъ и валчести дръжки, той се бѣше искривилъ на една страна като нѣкой воененъ, който обича да се хвали; на диванътъ имаше шити възглавнички; на таванътъ висѣше кафеузъ съ гургулица; на едната маса имаше житие и иконостасъ, а на другата нови ботфорти. Отъ тая стая за въ другата, вратата бѣше полузатворени и прѣзъ тѣхъ излѣзваше много димъ.

Анна Федоровна влѣзе въ жълтата стая и повика;
— Куме! куме, кѣдѣ сте? куме, излѣзте!

— А, кумичке, подойдохте ми! отговорихъ съ силенъ басъ; заповѣдайте!

При Анна Федоровна излѣзе градоначалника съ шаренъ халатъ, съ дълъгъ чубукъ въ рацѣтѣ. Той бѣше високъ човѣкъ. Очитѣ му бѣхъ голѣми, сини; погледътъ му строгъ, като че тоя погледъ на всѣкъдѣ търсѣше подчиенъ; челото му малко, тѣсно, че и колкото бѣше и то зарасло съ гѣсти черни вѣжди. Още по-черни и по-голѣми отъ вѣждитѣ бѣхъ мустацитѣ, подъ които понѣкога се видѣхъ червени устни и бѣли съвсѣмъ ягни зѣби; когато градоначалника се разсърдѣше, страшно скърцаше съ зѣби, а остритѣ му косми и въ спокойно състояние на духътъ трѣбваше насила да се пригладятъ. Говорѣхъ, че градоначалникътъ билъ упоритъ, вироглавъ и лютъ, но въпрочемъ той бѣше услужливъ и добродушенъ. Той обичаше птицитѣ, ловѣше ги самъ, прѣкучуваше ги у другитѣ, а послѣ ги приучаваше да живѣятъ по своему и заради това турѣше дроздявитѣ съ канарекитѣ въ единъ кафеузъ и наблюдаваше да живѣятъ мирно; испитваше може би гургулицата да живѣе безъ мѣжската, а косътъ безъ месо, само съ вода и каша, и се припираше, че всичкитѣ птици обичатъ тютюновата миризма, когато привикнатъ. Той не можеше да търпи еврептѣ и всячески

нимъ пакостѣше: «защото азъ съмъ християнинъ», говорѣше той; често ходѣше въ черкова и канераше съ дяконитѣ; обичаше да му дохадатъ на гости, и имаше привичка всѣкога за нѣщо си да се извинява, а слѣдъ това оправдаваше извиненията си.

Що се показа на вратата, Анна Федоровна нѣщо си заприказва, но той заглуши гласътъ ѝ съ своя басъ:

— Заповѣдайте, кумичке, заповѣдайте пзвинитѣ, че съмъ по халатъ, но въпрочемъ азъ почти всѣкога по халатъ, вечеръ даже и по градътъ ходѣ. Сѣднитѣ, кумичке съ какво ще заповѣдате да ти покая? Вий извинитѣ, че ботфортитѣ ми сѣ на масата, но въпрочемъ вий не сте госпожица, нѣма защо да се срамувате!

Щомъ като млькнѣ градоначалника чу се гласътъ на Анна Федоровна, гласъ, ако и дрезгавъ, но високъ и раздраженъ.

— Ако сте ми приятель, ако сте ми кумъ, ако има въ васъ капка милость, защитѣте мя! Мене мя излѣга еврейна Мошка . . . градоначалника слѣдѣше и слушаше ако и съ удивление, но спокойно; но щомъ Анна Федоровна помѣна еврейна Мошка, то той подскочи, като че змия го ухапъ и се развика съ всичката си сила. Михаиле! Михаиле! Гдѣ сѣ старшитѣ! Да ми доведѣтъ еврейна Мошка, живъ или мъртавъ!

На викътъ влѣзе Михаилъ, тоя сѣщия солдатинъ, който шиѣше на стълбата бахнянъ калпакъ и попита: какво ще заповѣдате? градоначалника затропа съ крака:

— Мошка ми трѣбва! Мошка! ей-сега Мошка! вържете го и го доведѣте!

Михаилъ излѣзе.

Анна Федоровна, като какво участие прѣма кумътъ ѝ въ злочестината ѝ, захванъ да плаче и да разсказва:

— Азъ ще ви разкажъ, куме, говорѣше тя, азъ ще ви разкажъ, че тоя Мошка . . .

— Недѣйте ми разсказва, я прѣкъсна градоначалника, азъ и тѣй знаѣ, че тѣ всички сѣ хайдутѣ!

— А азъ ще ви разкажъ, куме, настояваше Анна Федоровна. Азъ, видите ли, на третата недѣля на поста, купиохъ отъ Мошка двацетъ пуда брашно за сухи пари . . . И Мошка ми се кълнѣ и вѣри, че ни е продалъ най-хубавото брашно . . . и азъ сама прѣтърехъ цѣлѣя му дюкенъ, нѣмаше брашно . . . а послѣ той продава брашно . . . а азъ знаѣ, че ново не сѣ довозвали . . . гдѣто ще се каже, той е скрилъ . . . излѣга мя.

Двама десетски введохъ Мошка.

Мошка бѣше младъ хубавецъ мѣжъ; очитѣ му бѣхъ черни като сушени сливи, а черната му коса кѣдрява; носътъ му бѣше гърбавъ, а лицето бѣло. Когато го введохъ, той поблѣди, като смъртникъ отъ страхъ и съ опулени очи гледаше градоначалника. Градоначалника гледаше Мошка и се подсмиваше. Подсмивката му бѣше много свирѣпа.

— Добрѣ дошълъ, господине христорѣдавце! каза градоначалника. Ще ми се да се поразговоримъ.

— Азъ нищо не съмъ кривъ, избѣбра Мошка.

— Не си кривъ! извика Анна Федоровна, а ти ми се кълни . . .

Басътъ на градоначалника заглуши вспъко.

— Заведѣте го въ полицията!

Мошка го поведохъ; той искаше нищо си да говори, градоначалника заповѣда на десетскитѣ да му залушатъ устата. . . .

Щомъ извѣдохъ Мошка, при него се затече жена му, тя бѣше още млада, но на видъ болна. Десетскитѣ я отстранихъ и поведохъ Мошка; тя се олюляваше, но скоро тръгна слѣдъ тѣхъ: сълзитѣ ѝ ручахъ; тя охкаше и си кършеше рѣцѣтѣ.

Градоначалника извика на Михаила да я распъди. Михаилъ я распъди. . . .

Градоначалника заповѣда да даджтъ самовара и проводи да повикъгъ махлепския священникъ и оставния ротмистръ съ жена си. «Ще си направимъ, кумичке, угощение, каза той на Анна Федоровна. Пъвинѣте за угощението: каквото имаме, съ него ще каниме, но впрочемъ «не о хлѣбѣ единомъ живѣ человекъ.» . .

Но Анна Федоровна не останъ, колкото и да ѝ се моли градоначалника, и си замина.

Недѣли слѣдъ това Анна Федоровна безъ да се прости съ никого отиде на поклонение по свѣтитѣ мѣста. Историята за Мошка се расчу; при Анна Федоровна дохадяхъ много да поприказватъ и да потълкуватъ, но тя до самото си зампувание се приструваше на болна, никого не приемаше, на всички отговаряхъ: «Анна Федоровна не е здрава, що легна да си почине», и колкото и да чакалъ търпѣливия и настойчивия гостъ, Анна Федоровна при него не се пробуждала. Зампуването на Анна Федоровна учуди; за него тълкувахъ и прѣтълкувахъ. На Глафира Ивановна това зампувание прѣчини още по много вълнение и съмнѣния; бѣше близо Анна Федоровна -- бѣше злѣ, замина Анна Федоровна, като че още по злѣ стана.

Нарѣдко приятели тѣй всѣкминутно помнѣгтъ и всѣгнчасно говорѣгтъ за отсутствующия приятель, както помнѣхъ и говорѣхъ въ Сакока за Анна Федоровна.

На другия денъ слѣдъ като запрѣхъ Мошка въ полицията, жена му легна, (тя бѣше всѣкога лемава и болнава). Слѣдъ два дена роди дѣте прѣждеврѣменно; а още слѣдъ четири дена и майката и дѣтето погребихъ. Мошкината къща опустѣ, прозорцитѣ заковахъ съ дъски, на врата турнахъ печать.

Отъ какъ взѣхъ Мошка, еврейтѣ захванахъ да ходѣгтъ на тълпа. Нанстина че тя отначало бѣше страшлива тълпа: като видѣше старшия, распъснаваше се, но слѣдъ минута пакъ се събираше; сетнѣ тълпата прѣстана да се плаши отъ старшия и най-сетнѣ една сутрина доде на площадъта прѣдъ прозорцитѣ на градоначалническия домъ. На всѣко лице бѣше написано отмалявание и страхъ; като че всички бѣхъ готови да побѣгнатъ и никой не побѣгваше. Домпльвахъ ти, отъ една страна като гледашъ, колко ги е страхъ, а отъ друга тя карахъ да се чудишъ колко сж твърди.

Градоначалника отвори прозореца и се развика какъ смѣгтъ да дойдѣтъ и защо сж дошле?

Нѣколко гласа отъ тълпата попитахъ, за какво Мошка сѣди въ полицията? Други захванахъ да раз-

сказватъ историята за брашното и питахъ, какво е виноватъ тука Мошка? Нѣкои гласове казахъ, че Богъ види неправдата и наказва. . . .

Градоначалника излѣзе отъ себе си, счупи стѣклата на прозореца и заповѣда да распъснатъ тълпата. Еврейтѣ ги пѣдяхъ, но тѣ жалостни винахъ и не си отивахъ. Единъ младъ еврейнъ искочи отъ тълпата, приближи се до самия прозорець и, като се обливаше съ сълзи, захвана да вика, че всички ще отидѣгтъ при самия губернаторъ да искѣгтъ защита.

Надвечеръ распъснахъ тълпата. Но градоначалника не можаше да прости това. Явно нѣмаше за какво да обвини Мошка; затова той захванъ да търси и намѣри нѣкаква контрабанда: улови австрийски чай; бѣхъ замѣсени и Мошка и много други еврей. Захванъ се процесъ, и отиде дълго врѣме. Само слѣдъ година пуснахъ виноватитѣ. Който имахъ съ какво да захванатъ търговия, захванахъ, а който нѣмахъ, живѣяхъ съ каквото Богъ далъ.

Мошка се махна отъ градътъ и отъ тогава нищо не се чува за него.

Глафира Ивановна и Анна Федоровна прѣстанахъ да си ходѣгтъ, и както и по напѣдъ си трояхъ животѣтъ една друга.

Като че всѣки денъ враждата имъ расте. Срѣцнатѣ се въ черкова, — какъ се исчервява Глафира Ивановна, какъ и свѣтнаватъ гнѣвно очитѣ! Тя се усмехва и гледа на Анна Федоровна, като на вреденъ, на ничтоженъ червей, а Анна Федоровна страни отъ нея, като отъ ядовитая змия. Безпрѣстанно се случва нѣщо между Саковка и Журбовка. То Глафира Ивановна ще заповѣда да развалѣгтъ мостчето, прѣзъ което се минува долѣтъ между саковскитѣ и журбовскитѣ земи; Глафира Ивановна се радва, Анна Федоровна се ядосва, а другитѣ непричастни къмъ тая работа хора попетъ недѣли не можѣгтъ да минѣгтъ, ако ще и душа да бере баща ти; то Анна Федоровна ще заповѣда да отбиятъ водата и саковската воденица прѣстава да мѣли. Глафира Ивановна се сърди и плаче, Анна Федоровна се утѣшава, но другитѣ воденици по рѣката тѣй сжщо прѣставатъ да мѣлѣгтъ, и стопанитѣ имъ търпѣгтъ за губа безъ да сж виновати. Войната се продѣлжава безъ почивка. Глафира Ивановна, ако и да плаче и да се ядосва, но се е пристрастила; Анна Федоровна каквито и да се пораженията душата си дава за нея. Алексѣй Петровичъ въздиша, и ако понѣкога и да му се разиграва сърдцето, но всѣкога повече прилича на строевой солдатинъ, отколкото на свободенъ опълченецъ: вѣрно защищава, но не обича да напада. Не е по негова смиренъ нравъ такъвъ тревоженъ животъ: въ послѣдне врѣме той захвана повече да чете и повече да спи. Годинитѣ вѣрвятъ и войната между Глафира Ивановна и Анна Федоровна все се продѣлжава. Само смрътъта може би ще я прѣкрати. А смрътъта и най-късната, не е Богъ знае колко далечъ.

(край).

Царска любовь.

(Исторически расказъ).

Густавъ-Адолфъ, Шведския царъ бѣше много бла-

горазумень и мждъръ: той често казваше къмъ своитѣ дворяне, че, за да бжде нѣкой добъръ управитель, изисква се да се запознае лично съ всичкитѣ классове на подданицитѣ си, той имаше обичай да се прѣблѣча и да ходи изъ града непознатъ, за да изучи нуждитѣ, идеитѣ и стрѣмленията на народа си; често нему сж случавали разни, много интересни епизоди, единъ отъ които е и долуприведения, засвидѣтелствуващъ за великодушнето му:

Царьтъ веднѣжъ излѣзе на ловъ съ свитата си; въ гората той, като се луташе безгрижно, отдалечи се отъ тѣлопазителитѣ си; слѣдъ доволно лутанье излѣзе, най-послѣ на открито поле, дѣто се бѣлѣше едно селце, къмъ което той взе да върви; тамъ, по край селото, той видѣ двама работници, прилежно копаещи земята и разговаряещи се помежду си; а отъ любопитство да се научи за какво говорѣтъ, скри се задъ оградата. По-младия работникъ казваше къмъ по-стария:

— Сига си работилъ, Астинче; че си се уморилъ веке; азъ, като по-младъ и по-силенъ ще довърши всичката работа, а по-късно, кога ще захванемъ да сѣдемъ, азъ ще те повикамъ, сѣенъето е лесно. Да работи човѣкъ за единъ свой приятель, това не дава трудъ.

Така казваше по-младия орачъ къмъ по-стария, а царьтъ рече съ ума си:

— Добъръ човѣкъ! такива приятели сж напистина сѣкровища неоцѣнимы. Азъ, който управлявамъ цѣлъ народъ, трѣбва да му завидж на добродушието!

Царьтъ излѣзе отзадъ оградата и се приближи къмъ момъка, та му каза:

— Ти, повидиму, много обпчашъ сѣсѣда си.

— Да, господине мой, отговори весело той, като не позна кому говори.

— Ти би ли му далъ всичко, каквото имашъ, ако се нуждаеше отъ него той?

— Сичко ли? Не, господине, но азъ бихъ, му далъ само тритѣхъ четвърти; и ако се оказвало, че той достигналъ голѣмо лишение — то и всичкото си иманне бихъ му далъ, защото той е жененъ, има и дѣца, додѣто азъ съмъ ергенъ здравъ и могж лесно да си искарвамъ хлѣба

— Ти си много добъръ момъкъ. А какъ ти е името?

— Агуѣрниъ, отговори той.

— Вземи, прочее, тая кесня съ жълтици, за на града то да ме помнишъ.

— Награда ли? че защо? това, което азъ правя, длѣженъ е да го прави и всѣки селякъ, за туй неприемамъ наградата Ви.

Царьтъ слѣдъ тоя краткъ разговоръ, завърши се въ столицата а Агуѣрниъ взе пакъ да работи усърдно.

Слѣдъ нѣколко дни се прѣдстави прѣдъ Торберниъ Агуѣрна единъ дворянинъ, който му каза, че е заповѣданъ да му съобща за да отиде въ царския дворець; бѣдния човѣкъ много се въсчуди и помисли, че непознатия, може би, да е побъркалъ.

— Ако тебе те викатъ Торберниъ Агуѣръ, и ако имашъ единъ приятель по име Астингъ за когото ти

си работилъ на нивата прѣзденесъ, защото той билъ боленъ и ако тамо е заговорилъ по туй врѣме съ тебе единъ левецъ непознатъ на тебе, тогива безсѣмъбно, то ти си оня, който безъ друго трѣбва да се прѣдстави въ двореца, каза дворянинътъ.

— Допуснитѣ ми да се облѣкж, каза Агуѣрниъ, на отиваме въ двореца; азъ не се боиж отъ нѣкой господарь, които ги има въ палата.

Помежду това множество семени, и селянки се събрахж отвѣнъ къщата на Агуѣрна, та глѣдахж прѣкрасния фойтонъ царски съ който пристигна дворянинътъ и не можехж да се наглѣдатъ на него. Така хубавъ бѣше той. Заедно съ другитѣ се завтече и приятельтъ на Агуѣрна, Астингъ, който влѣзе бързинката въ къщата и каза:

— Приятелью! Азъ знамъ, защо ще те закарать въ града; тамъ се научихж, дѣто ние убихме завчера оная дива свиня. дѣте бѣше навлѣзла въ градината ми, а тѣй като азъ грѣмнихж по-напрѣжъ, за туй и азъ ще да дойдж заедно съ тебе, отвѣтъ да дамъ.

Че какъ? На ли сме заплатили глоба? отговори Агуѣрниъ. Тукъ на нѣщо друго мирнише, ама да видимъ, какво ще излѣзе.

— Както и да стоп работата, азъ нѣма да се раздѣля отъ тебе; знамъ добро, че всичко става за убитата свиня, та ако тебе ще те затворѣтъ въ тъмницата, ще кажж и мене да затворѣтъ, за да не се стѣснявашъ. Друга смисель не пазна: единъ дворянинъ да попита кой си, какъ та викатъ и туй и онуй! Азъ ще отпидж да се облѣкж, та ще дойдж и азъ.

Астингъ дѣйствително се облѣче добръ и пакъ се завърши у приятеля си, но дворянинътъ настоятелно отказваше да го приеме, казвайки, че е заповѣданъ да заведе само одного, именно Агуѣрна, но той Астингъ твърдѣ куражлийски го убѣдѣше, и трѣбова и той да ги придружи защото сж съ Агуѣрна най-искренни приятели отъ малката си още възраст, за туй дворянинътъ наконецъ склоня да земе и него. Качихж се, прочее, въ фойтона и трѣгнихж. Приятелитѣ пакътомъ се разговорѣхж, а Астингъ все настояваше, че всичко се касае до свинята. Дворянинътъ никакъ не се намѣсваше въ разговора; той бѣше седналъ въ кѣшето отсрѣца имъ и заспа.

Фойтонътъ пристигна въ Щокхолмъ, Шведската столица, а дворянинътъ ги въведе въ палата; като влѣзохж, въ първата стая, тѣ видѣхж единъ човѣкъ, който бѣше облѣченъ въ златни дрѣхи, та тие помислихж, че той е царьтъ и поклонихж му се; човѣкътъ взе да се смѣе, за дѣто го взехж за царь и като имъ обясни, че той не е царь, ала царския камериеринъ, заведе само Агуѣрна право въ тайния кабинетъ на царя, който вече знаѣше всичката история на двамата приятели и попита.

— Какво сте прѣгрѣшили съ приятеля си Астинги, че се боите отъ наказанне?

— Прости, ни! помилвай ни, господарю! Сгрѣшихме, но заглѣваме Ви се, че нѣма да прѣтъпкаме веке законитѣ по ловидбата, знаете, ние убихме една дива свиня, която бѣше влѣзла въ градината ни и копаела съ краката си засѣната ни земя, отговори Агуѣрниъ, като колѣнчи прѣдъ царя.

— Добръ, отговори царьтъ. Вие убихте едно животно, заплатихте глобата, а вече сте извинени. А какъ дѣ е твоя приятель.

Той ме чака въ другата стая и е любопитенъ да се научи за послѣдствията.

(Слѣдва.)

Корреспонденция.

Д. Хлѣбарово *Попизлий* получихме 4 л. за 1898 год. — Г-ца Н. Коцева, учителка въ *Станимака*, защо не внасите дълга си отъ 10 лев. ? Ако Вие давате подобни непристойни за една учителка примѣри, кѣто отказвате да се издължите, какво остава на по-долната маса, отъ която не виждаме подобни недилкатни откази ? За това показваме Ви да ни внесѣте непременно дълга си, защото нѣма да жалимъ никакви сръдства отъ да употребимъ сръщу хора, които не можатъ да оцѣнятъ доврѣнето, което сме имали къмъ тяхъ.

Книги и списания,
получени въ дирекцията ни.

Пътешественикъ, мѣсечно иллюстриранно списание по пътешествията и географическитѣ открития год. III бр. II и III. 1898 год.

Звѣздича мѣсечно списание за дѣца год. VII кв. V Май 1898 год.

Медицинский сборникъ списание на Българскитѣ лѣкари. Брой 5-й година IV Май 1898 год.

Ученически другаръ мѣсечно литературно списание за ученици и ученички отъ сръднитѣ учебни завѣдения. Год. I кнж. I Май 1898 год. София.

Юридически прѣгледъ. Год. VI 1-й Май 1890 .

Иллюстрация Свѣтлина книжка IX година осма книга IV Апрель 1898 год.

Слъза съзи вѣстникъ излиза всѣка и сѣдбота година I-а брой I София.

Животъ мѣсечно списание година I-а книжка VIII Апрель.

Ловецъ. Година IV, брой 4.
Отчетъ на Софийската народна библиотека за 1897 год.
Българска сборка списание. Год. V брой.
Орало брой 6 год. V.
Българска Илюстрована сборка година I книжка 1-а.
Долашевъ прииель мѣсечно списание година X брой 5 Май 1898 год.
Боларанъ оршиа. (1835 г.) отъ М. П. Лермонтовъ цѣна 30 ст. Софиа 1898 год.
Новъ иллюстрированный двухнедѣльни и вѣстникъ. С. Петербургъ.
Малыйка журналъ прикладныхъ званий. № 10 1898 год.
Учительски Вестникъ. Учительски лист. Година V Свеска 15 20 Маја 1898.
Пролѣтъ мѣсечно списание за дѣца. Ломъ, Година VП. № IX и X Май и Юний 1897 год.
Foyer Domestique XI Année № 23 1898 г. 4 juin.

Съдържание.

Koeschlin Schwartz. — *Плутартъ за брака*. — *Богята или бѣдня?* — *Дѣвъ думи по празничето на лицето*. — *Великобелски разказъ*. — *Царска любовъ*. — *Книги и списания*. — *Корреспонденция*. — *Обявления*.

ЗЛАТЕНЪ МЕДАЛЪ отъ Парижното изложение 1887 г.

ПРѢДИ ПОСЛѢ

ПОСТОЯННО МЛАДИ!

Водата *Rider* прѣмахва въ 48 часа малкитѣ набръчканости край очитѣ, както и ония на бузитѣ и брадата, които угрозяватъ женитѣ въ 40 год. тя дава вѣчна младостъ. Пратѣте 3.50 н доМ. Clanda), direct, rue St. Pantaléon 3, Toulouse. (France)
Малки стъкленици за опитъ 0.90 лв.

ЗАМѢНѢТЕ ДОЛНИТѢ СИ ДРѢХИ:
ФАНЕЛИ ПАНТАЛОНИ
СЪ ФРАНЦУЗКИЯ ХИГИЕНИЧЕНЪ ПЛАТЪ
ОТЪ ДОКТОРЪ РАЗЮРЕЛЪ

ТЪКАНИ СЪ ТУРФНА ВАТА

Единско сръдство противъ ревматизмъ и настивание, антисептически и полъщателни.

ЕДИНСТВЕНЪ ДЕПОЗИТЪ ВЪ ВАРНА

ВЪ МАНИФАКТУРНИЯ МАГАЗИНЪ

ХАДЖИШЕТРО ХРИСТОДУЛОВЪ & С^{ИЕ}

БИВША КЖЦА ПАРУШЪ ГЕОРГИЕВЪ & С^{ИЕ}

ОСНОВАНА НА 1838 ГОД.

Годишенъ абонаментъ:

за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	« 5.50
III за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
на списанието съ притурката . . .	« 7.—
III за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския СВѢТЪ» ул. Войнишна № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госп-жници, приематъ се.

Правото на записъ. въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Отговорниъ: А. Петровъ

Печатница Л. Нитче — Варна